

Weee Nederland is een producenten collectief van 700 producenten en importeurs van elektronica. Binnen de productgroep elektronica zijn meerdere producenten collectieven actief. De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt daarmee door meerdere partijen ingevuld. Weee Nederland is lid van de Vereniging Producenten Verantwoordelijkheid Nederland (VPN). De VPN heeft een gezamenlijke reactie op het ontwerpbesluit ingediend. Wij onderschrijven als lid van VPN deze zienswijze. Hieronder willen wij u parallel hieraan nog wijzen op de in onze ogen belangrijke omissies binnen het Ontwerpbesluit. Wij vragen u het Ontwerpbesluit aan te passen aan onze suggesties.

1. Een duidelijke omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van alle actoren ontbreekt.

Artikel 1a stelt dat de lidstaat duidelijk de taken en verantwoordelijkheden omschrijft van alle betrokken actoren. In het conceptbesluit wordt enkel ingegaan op de rol van de producent en/of het producenten collectief. Daarbij worden de producenten collectieven norm adressant gemaakt, zonder dat zij enige bevoegdheid hebben om deze verantwoordelijkheid in te vullen. In de reactie van VPN is dit punt verder uitgewerkt. In het Ontwerpbesluit moet duidelijk de rollen van alle actoren worden uitgewerkt, en mede de rollen jegens elkaar.

Opgemerkt moet worden dat in een productgroep zoals elektronica, waarin afvalproducten een financiële waarde vertegenwoordigen (zoals bij wasmachines) het niet evident is dat deze producten in de afvalfase worden aangeboden aan de producent. Zonder sterke regelgeving inzake afgifteplicht of registratieplicht verdwijnen dergelijke producten van de radar en belanden in de illegale verwerking. Het is zo onmogelijk voor de producent om zijn verantwoordelijkheid in te vullen.

Advies: Artikel 1a van de KRA dient in het Ontwerpbesluit verder te worden uitgewerkt, waarbij de rollen en plichten van alle actoren duidelijk worden omschreven.

2. Verantwoordelijkheden tussen producenten collectieven die actief zijn in zelfde productgroep

In de toelichting stelt u dat het in de praktijk mogelijk is dat er verschillende producentenorganisaties naast elkaar bestaan. Dat is thans ook de praktijk. U stelt echter dat er vanuit de overheid geen noodzaak is om de verantwoordelijkheden tussen deze verschillende organisaties te verdelen omdat achteraf wordt gekeken of iedere organisatie voldoet aan zijn doelstellingen. Dat is in onze ogen onjuist en ongewenst. Een gebrek aan kaders zal resulteren in een ongewenste situatie met onduidelijke verantwoordelijkheden tussen partijen: wie doet wat, waar en wanneer? Het is daarom belangrijk vanuit de overheid een (gezamenlijk) kader te stellen waarin de verschillende collectieven gestimuleerd worden om een gezamenlijke, optimale afvalbeheersstructuur op te zetten voor de BV Nederland en daarmee de doelstellingen te bereiken. Artikel 5 uit de KRA biedt ook de ruimte om een toezichthouder, cq afstemmingsmechanisme, aan te stellen die duidelijke kaders stelt aan producenten collectieven en stakeholders. Artikel 1a stelt het duidelijk beschrijven van de verantwoordelijkheden van alle actoren; dus ook de verantwoordelijkheden tussen producenten collectieven.

Advies: Artikel 5 van de KRA betreffende 'een coördinerende organisatie bij meerdere producenten collectieven' dient in het Ontwerpbesluit beter te worden uitgewerkt.

3. Meerdere producenten collectieven in geval van een AVV

Omdat u een belangrijke rol ziet weggelegd voor het middel AVV, verzoeken wij u bij het opnieuw vormgeven van de Leidraad AVV ook rekening te houden met de (mogelijke) situatie dat - zoals u ook zelf aangeeft - meerdere producenten collectieven actief zijn in dezelfde productgroep. In principe zouden meerdere producenten collectieven op basis van dezelfde AVV kaders actief moeten kunnen zijn in de uitgebreide producenten verantwoordelijkheid van een productgroep. Het middel AVV dient niet om een goed functionerende producenten collectief uit te sluiten van operatie. Het middel AVV dient om een goede afvalbeheersstructuur te borgen en free-riding tegen te gaan. De afvalbeheersstructuur kan ook door twee of meerdere producenten collectieven worden vormgegeven. De afvalbeheersstructuur binnen een AVV moet openstaan voor deelname door 'nieuwe' door producenten gevormde collectieven. Dit vergt een coördinerende rol van de overheid bij het toewijzen van verantwoordelijkheden tussen producenten collectieven. Het middel 'ontheffing' gaat uit van een aanvullende, parallelle afvalbeheersstructuur. Er is voor BV Nederland echter geen behoefte aan parallelle structuren, maar aan een onderling afgestemde structuur binnen een AVV-kader.

Advies: binnen de leidraad AVV rekening houden met de mogelijkheid dat meerdere collectieven kunnen opereren onder 1 AVV

4. Passende beschikbaarheid van inzamelsysteem

U schrijft dat passende beschikbaarheid van een inzamelsysteem afhangt van het product. Dit leidt echter tot willekeur. Ook omdat de rollen van andere actoren niet zijn gedefinieerd is onduidelijk waar de verantwoordelijkheid van producenten begint en waar de zorgplicht van iedere ontdoener eindigt. Is daarmee een brengvoorziening voor een product voldoende of dient een haalvoorziening te worden aangeboden. Per gemeente, wijk of provincie? Leidt als meerdere producenten collectieven actief zijn de verplichting van 'in heel Nederland inzamelen' tot meerdere containers van meerdere collectieven op dezelfde plek? De zeer generieke omschrijving van passende beschikbaarheid leidt tot onduidelijkheid.

Advies: Graag artikel 2.2 van het Ontwerpbesluit inzake passende beschikbaarheid verder verduidelijken.

5. Een duidelijk omschreven geografisch gebied

Artikel 8bis van de KRA stelt dat iedere producent (of producenten collectief) een duidelijk omschreven geografisch gebied moet bestrijken. Daarin is volgens ons bedoeld dat ieder producenten collectief zijn aandeel in de verantwoordelijkheid neemt. Bij 1 collectief betekent dat inderdaad inzameling in heel Nederland. Bij meerdere collectieven betekent dat een beargumenteerde toekenning van een geografisch inzamelgebied aan ieder collectief, opdat gezamenlijk een Nederlandse dekking wordt bereikt.

De vertaling van 'duidelijk omschreven geografisch gebied' naar 'in heel Nederland' is dus incorrect. Wij stellen voor om terug te keren naar de originele bewoording van 'duidelijk omschreven geografisch gebied' en het artikel aan te vullen met een aan te stellen coördinerende instantie die deze geografische verdeling regelt tussen de verschillende producenten (collectieven). Bij het aanwijzen van een geografisch gebied door de coördinerende instantie aan een producenten collectief kan rekening worden gehouden met het marktaandeel van dit collectief indien er meerdere collectieven in dezelfde productgroep actief zijn.

Advies: Graag artikel 2.2 van het Ontwerpbesluit inzake 'in heel Nederland' aanpassen naar 'duidelijk omschreven geografisch gebied' en aanvullen met een coördinerende instantie.

6. Handhaving zeer beperkt gericht op enkel de producent

Binnen het Ontwerpbesluit wordt bij de handhaving eenzijdig de focus gelegd op de producent. Er wordt volledig voorbijgegaan aan de rol van andere actoren en het mogelijke falen van hun rol. Producentenorganisaties hebben thans geen middelen om ketenpartners te dwingen tot actie en zijn wel degelijk afhankelijk van andere partijen in de keten om de (eigen) doelstellingen te bereiken. Binnen het Ontwerpbesluit moet meer aandacht worden gelegd op het handhaven van de operationele rol van iedere betrokken actor.

Advies: In de toelichting onder het hoofdstuk 8 'handhaving' ook de handhaving op andere actoren uitdiepen.

7. Wijze van anticiperen op toekomstige kosten is onduidelijk

In huidige regelingen, zoals de regeling AEEA, is in het verleden ook gekozen voor een onduidelijke omschrijving van de invulling van de verplichting om te anticiperen op toekomstige kosten. Onduidelijkheid leidt tot mogelijk onvolledige invulling. Ons voorstel is om in het ontwerpbesluit aan te geven dat deze 'waarborg' duidelijk zal moeten worden gedefinieerd in iedere afzonderlijke product AMVB. Voor productgroep A (of product A) zal immers kunnen worden volstaan met een omslagstelsel, terwijl bij productgroep B (of product B) daadwerkelijk behoefte zal zijn aan fondsvorming.

Advies: In artikel 4-g (of in de toelichting) de invulling van de term 'toekomstige kosten' duidelijk definiëren en uitwerken.

8. Gemachtigde vertegenwoordiger t.b.v. buitenlandse producent van producten

Artikel 5 van de KRA stelt 'Elke lidstaat staat de producenten van producten die in een andere lidstaat zijn gevestigd en die producten op zijn grondgebied in de handel brengen toe een op zijn grondgebied gevestigde rechtspersoon of natuurlijke persoon aan te wijzen als gemachtigd vertegenwoordiger voor de uitvoering van de verplichtingen van een producent in verband met de regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op zijn grondgebied.'

Advies: In het Ontwerpbesluit is de mogelijkheid voor het aanwijzen van een Nederlandse gemachtigde door een buitenlandse verkoper van producten niet opgenomen. Deze mogelijkheid dient alsnog te worden toegevoegd.